

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.157/2024/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2024. szeptember 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A vesztegetés elfogadásának büntette miatt terhelt1 és társai ellen indult büntetőügy kapcsán a Terhelt1. jogi személlyel szemben folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2024. március 12. napján kelt 4.B.191/2022/36. számú ítéletét helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Főügyészség a bíróságra 2019. december 2. napján érkezett KÜO.12495/2017/34. számú vádiratával terhelt1 I. r. vádlottal szemben a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és – figyelemmel a (2) bekezdés b) pontjára – a (3) bekezdés szerint minősülő vesztegetés elfogadásának büntette, míg terhelt2 II. r. és terhelt3 III. r. vádlottal szemben bűnsegédként elkövetett, a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és – figyelemmel a (2) bekezdés b) pontjára – a (3) bekezdés szerint minősülő vesztegetés elfogadásának büntette miatt emelt vádat.

[2] A Fővárosi Főügyészség a bíróságra 2020. május 7. napján érkezett KÜO.12495/2017/49. számú beadványában – figyelemmel arra, hogy a vádlottak egyértelműen a terhelt1 alkalmazottaiként jártak el, és a jogtalan előny kérése és megszerzése a jogi személy tevékenysége körében történt, a cselekmény a jogi személy javára előny szerzését eredményezte – a terhelt1-vel szemben pénzbírság kiszabását indítványozta.

[3] A Fővárosi Törvényszék a 2020. május 28. napján kelt és – a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf.145/2020/10. számú végzése folytán – 2020. október 15. napján jogerőre emelkedett 511.B.1474/2019/35. számú ítéletével terhelt1 I. r., terhelt2 II.

r. és terhelt3 III. r. vádlottakat – a II. és III. r. vádlottakat mint bűnsegédek – bűnösnek mondta ki a Btk. 291. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel a (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő vesztegetés elfogadásának büntetében. Ezért mindhárom vádlottat 2 év – végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztés büntetésre és 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, előzetes mentesítés alkalmazása mellett. terhelt1 I. r. vádlottal szemben 1.820.000 forint erejéig vagyonek Kobzást rendelt el. A bíróság a Terhelt1.-vel szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítványt elutasította.

[4] A Kúria – a Legfőbb Ügyészség BF.301/2020/14. számú felülvizsgálati indítványa nyomán eljárva – a 2022. április 13. napján kelt Bfv.III.454/2021/8. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék 511.B.1474/2019/35. számú ítélete és a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.145/2020/10. számú végzése terhelt1gal (cégjegyzékszám1) szemben előterjesztett büntetőjogi intézkedés alkalmazására irányuló indítványt elutasító rendelkezését hatályon kívül helyezte, és e vonatkozásban az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[5] A Terhelt1. a Kúria Bfv.III.454/2021/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyet az egyéb érdekelt1 a 2023. március 28. napján kelt IV/1772-10/2022. számú végzésével elutasított.

[6] A megismételt eljárás során az ügyészség a KÜO.12495/2017/49. számú, a Terhelt1. jogi személlyel szemben pénzbírság kiszabására irányuló indítványt változatlan tartalommal fenntartotta.

[7] A Fővárosi Törvényszék a 2024. március 12. napján kihirdetett 4.B.191/2022/36. számú ítéletével a Terhelt1. jogi személlyel szemben 500.000 forint pénzbírságot szabott ki azzal, hogy a pénzbírságot meg nem fizetése esetén az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló törvény szabályai szerint kell behajtani.

[8] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyészség képviselője magasabb összegű pénzbírság kiszabását célzóan, a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd az intézkedés alkalmazásának mellőzésére irányulóan jelentett be fellebbezést.

[9] A Fővárosi Főügyészség a fellebbezés írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 6. § (1) és (2) bekezdése alapján, a Btk. 80. §-ából következően a büntetési cél úgy érhető el, ha bíróság a jogi személlyel szemben alkalmazható pénzbírságot a törvényi keretek között úgy szabja ki, hogy az igazodjon az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyához és a jogi személytől a bűncselekmény elkövetés útján szerzett vagyoni előnyt elvonja, valamint a további jogsértéseket megelőzze, igazodjon egyben a multinacionális gazdasági társaság gazdasági tevékenységéhez, pénzügyi hátteréhez.

[10] Álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék nem kellő súllyal értékelte a kiszabott pénzbírság mértékének meghatározásánál, hogy a jogi személy érdekében eljáró alkalmazottak a bűncselekmény elkövetésekor 2014. évben történt, majd 2015. év végén

módosított megállapodás alapján, az aktuális havi forgalmat követően 2017. június 7. napján átvett konkrét, 1.820.000 forint jogtalan előnyt megelőzően 2014. év elejétől közel 3,5 éven keresztül, havi rendszerességgel vettek át „fuvarszervezési jutalék” címen különböző, pontosan meg nem határozható összegű jogtalan előnyt, amit aztán felhasználták a jogi személy érdekében. Így a kiszabott pénzbírság mértékének elkövetéskori törvényi minimumban történő megállapítása nem alkalmas a jogi személytől a bűncselekmény útján szerzett tényleges vagyoni előny elvonására, különösen figyelemmel arra is, hogy a pénzbírság célja nemcsak a vagyoni előny elvonása, hanem a további jogsértések megelőzése is.

[11] A Fővárosi Törvényszék a pénzbírság mértékének meghatározásakor továbbá túlzott mértékben értékelte enyhítő körülményként az egyébként több éven, legalább 3,5 éven keresztül elhúzódó elkövetésre tekintettel a bűncselekmény elkövetése óta eltelt időt, valamint a korrupciós bűncselekmény elkövetéséből fakadó fokozott társadalomra veszélyesség ellenére az érintett jogi személytől, mint nemzetközi, multinacionális cégtől társadalmilag egyébként is elvárható „büntetlen előéletet”.

[12] A fentiekre figyelemmel – az ügyészség álláspontja szerint – a büntetési célok elérése érdekében a jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság mértékének súlyosítása indokolt.

[13] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.565/2023/11. számú átiratában az ügyési fellebbezést fenntartotta, elbírálására a Be. 598. § (2) bekezdés alapján tanácsülés kitűzését tartotta indokoltnak. Bejelentette, hogy nyilvános ülés kitűzése esetén azon nem vesz részt.

[14] Utalt rá, hogy a másodfokú felülbírálat terjedelmét a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (Jszbt.) és a büntetőeljárás törvény határozza meg. A Jszbt. 20. § (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés kizárólag az ítéletnek a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedésre vonatkozó rendelkezése ellen irányul, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak ezt a részét bírálja felül. A hivatkozott jogszabályhely (3) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a másodfokú bíróság a (2) bekezdésben meghatározott esetben is felülbírálja a fellebbezéssel nem érintett 2. §-ban meghatározott bűncselekmény és annak vádlottja vonatkozásában a Be. 590. § (5) bekezdésében foglaltakat.

[15] Kifejtette, hogy a Fővárosi Törvényszék a megismételt eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértést nem vétett.

[16] A terheltekkel szemben hozott korábbi 511.B.1474/2019/35. számú jogerős ítéletében megállapított történeti tényállás irányadónak tekintendő a jogtalan előny összegének tekintetében is. Mivel az alkalmazottak a terhelte érdekében használták fel a jogtalanul szerzett összegeket, így a jogi személlyel szemben a pénzbírság alkalmazásának törvényi feltételei fennálltak.

[17] Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor annak összegét az elkövetéskor hatályos rendelkezések törvényi minimumában állapította meg, annak lényeges felemelése indokolt az elsőfokú ügyészi fellebbezésnek a 2024. március 13. napján kelt KÜO.12495/2017/81. számú írásban megindokolt fellebbezésében kifejtettek alapján, amelyekkel egyetértve azok megismétlésétől eltekintett.

[18] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék a 4.B.191/2022/36. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg a jogi személlyel szemben kiszabott bírság összegének jelentős felemelésével.

[19] A jogi személy érdekében eljáró ügyvéd a jogorvoslati kérelmében kifejtette, hogy Jszbt. 18. (1) bekezdés c) pontja alapján, ha az ügyészség a jogi személlyel szemben intézkedés alkalmazását indítványozza, a bíróság ítéletében az intézkedés alkalmazását mellőzi, ha az a jogi személyre nézve méltánytalan hátrányt jelentene.

[20] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélettel kiszabott 500.000 forint pénzbírság, mint intézkedés a jogi személyre nézve méltánytalan hátrányt jelent, így az elsőfokú ítélet megváltoztatása szükséges és indokolt.

[21] Az intézkedés alkalmazásának méltánytalansága körében mindenekelőtt kiemelte, hogy a büntetőeljárás lefolytatásának módja önmagában méltánytalan helyzetet teremtett a jogi személy részére, a jogi személynek ugyanis csupán a büntetőeljárás bírósági szakának legelején nyílt meg az eljárásjogi pozíciója, akkor, amikor már a terhelti beismerések és megkötött egyezségek révén egy olyan tényállás rögzült, amellyel szemben a jogi személynek esélye sem volt védekezni vagy a saját narratíváját bemutatni.

[22] Mindez végül oda vezetett, hogy egy olyan eljárásban kellett a jogi személlyel szembeni intézkedésről dönten, amelyben rögzült a tényállás és amely eljárásban a jogi személy részt sem vett, mivel a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazását csak a természetes személyekkel szemben benyújtott vádirat bíróságra érkezését követően indítványozta az ügyészség. Erre figyelemmel tényyszerű, hogy a jogi személy eljárási jogai lényegében kiüresedtek. Egy ilyen méltánytalan eljárás végeztével talán alappal merül fel annak igénye a jogalkalmazó felé, hogy a jogszabály által biztosított méltányosság eszközével élve mellőzze a szankció alkalmazását.

[23] A pénzbírság alkalmazása szükségességének vizsgálata során hivatkozott továbbá arra is, hogy a jogi személy eljárásba történő késedelmes bekapcsolódása miatt kimaradt annak bizonyítása is, hogy a jogi személy, illetve annak vezető tisztségviselői egyáltalán tudtak-e annak a vádiratban megjelölt és a jogi személy költségvetéséhez képest marginális összegű bűnös eredetű készpénznek a felhasználásáról, amely állítólagosan a jogi személy érdekében került felhasználásra, határozott álláspontja szerint nem.

[24] Figyelemmel arra tehát, hogy a büntetőjogi intézkedés alkalmazása kifejezetten a jogi személy cselekvőségét hivatott szankcionálni, a jogi személy részéről felmerült büntetőjogilag értékelhető közrehatás hiányában kizárólag a büntetőjogi intézkedés alkalmazásának mellőzése lehet elfogadható.

[25] A pénzbírság alkalmazásának méltánytalansága kapcsán fontosnak tartotta kiemelni, hogy a terheltl immáron négy éve áll már büntetőeljárás alatt. Az elmúlt négy esztendő egyrészről a jogi személynek fel nem róható időmúlásként értékelhető, másrészt jelentős, lényegében önálló szankcióként értékelhető költségei merültek fel a jogi személynek a büntetőeljárásban történő részvétel kapcsán.

[26] Végezetül hangsúlyozta, hogy az elmúlt időszak kellő visszatartó erőt jelent azzal kapcsolatban, hogy a gazdasági társaság a jövőben hasonló helyzetbe ne kerülhessen. Nyomatékosította, hogy a gazdasági társaság folyamatosan törvényesen működik, hosszabb ideje végez világviszonylatban is megbízható és hasznos tevékenységet. A jogi személy érdemes tehát arra, hogy a bíróság a jelen ügyben első alkalommal vele szemben méltányosan járjon el és mellőzze az intézkedés alkalmazását.

[27] Mindezek alapján a Fővárosi Törvényszék 4.B.191/2022/36. számú ítéletének megváltoztatását és az alkalmazott intézkedés Jsztb. 18. (1) bekezdés c) pontja alapján történő mellőzését kérte.

[28] A Fővárosi Ítéltábla az ellentétes irányú fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész az előzetes bejelentésének megfelelően nem vett részt.

[29] A jogi személy érdekében eljáró ügyvéd a nyilvános ülésen az írásban benyújtott indokolásban foglaltakat változatlanul fenntartotta.

[30] Tekintettel arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Jsztb. 24.§ (4) bekezdésében írtak szerint a Fővárosi Törvényszék 2020. május 28. napján kelt és – a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf.145/2020/10. számú végzése folytán – 2020. október 15. napján jogerőre emelkedett 511.B.1474/2019/35. számú ítéletének kizárólag a Terheltl. jogi személyre vonatkozó rendelkezését helyezte hatályon kívül, a megismételt eljárás tárgyát kizárólag e jogi személlyel szembeni büntetőjogi intézkedés alkalmazása Jsztb. 2.§-ában rögzített feltételei fennállásának vagy azok hiányának megállapítása képezhette azzal, hogy az összfüggő szándékos bűncselekmény elkövetésének ténye, a természetes személy elkövetők cselekvősége, a büntetőjogi felelősség jogerős elbírálására figyelemmel már nem lehetett jogvita tárgya. Mindennek szükségszerű következménye, hogy a megismételt eljárásban hozott ügydöntő határozat is kizárólag a jogi személlyel szembeni intézkedéssel összefüggő, mely a lehetséges fellebbezéseket és a felülbírálat terjedelmét is a jogi személlyel szembeni intézkedésre és az azzal összefüggő, a természetes személy elkövetők cselekvőségén túlmutató tények sérelemezésére korlátozta.

[31] Az elsőfokú ítélet felülbírálatát ennek megfelelően elvégezve a másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta. A Be. 607. § (1) és 608. § (1) bekezdésében meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, illetve a Be. 609. § (1) bekezdés alapján hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértést nem valósított meg, ilyenre a felek sem hivatkoztak.

[32] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban ügyfelderítési kötelezettségének a szükséges és lehetséges körben eleget tett, a jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, a megállapított – a felek által sem vitatott tényállás – a jogi személyt érintő körben megalapozott, ekként a Be. 591.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó.

[33] A Jszbt. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint a jogi személlyel szemben az e törvényben meghatározott intézkedések a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (a továbbiakban: Btk.) és – a 2013. július 1-jét megelőzően elkövetett bűncselekmények vonatkozásában – a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben meghatározott szándékos bűncselekmény elkövetése esetén alkalmazhatók, ha a bűncselekmény elkövetése a jogi személy javára előny szerzését célozta vagy eredményezte, vagy a bűncselekményt a jogi személy felhasználásával követték el, és a bűncselekményt a jogi személy

a) vezető tisztségviselője vagy a képviseletre feljogosított tagja, alkalmazottja, illetve tisztségviselője, cégvezetője, valamint felügyelőbizottságának tagja, illetve ezek megbízottja a jogi személy tevékenységi körében követte el.

[34] A szándékos bűncselekmény elkövetésének tényét a Fővárosi Törvényszék 2020. május 28. napján kelt és – a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf.145/2020/10. számú végzése folytán – 2020. október 15. napján jogerőre emelkedett 511.B.1474/2019/35. számú ítélete már megállapította. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának [20] –[21] bekezdésében helytállóan mutatott rá arra is, hogy az irányadó tényállás alapján nem kétséges az sem, hogy e szándékos bűncselekmény a jogi személy számára célozta és eredményezte előny szerzését, azt alkalmazottai – akik közül terhelt² és terhelt³ a cégnyilvántartás adatai alapján a cég képviseletére is jogosult volt – a jogi személy tevékenységi körében követték el. Ilyen körülmények mellett annak, hogy a terhelt¹ vezető tisztségviselői tudtak-e alkalmazottaik ezen tevékenységéről relevanciával – a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd érvelésével szemben – nem bír.

[35] Az elkövetés idején hatályos Jszbt. 6. § (1) bekezdése szerint a jogi személlyel szemben kiszabható pénzbírság legnagyobb mértéke a bűncselekménnyel elért vagy elérni kívánt vagyoni előny értékének a háromszorosa, de legalább ötszázezer forint.

[36] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg ítéletében, hogy a Kft. vonatkozásában fennállnak a pénzbírság kiszabásának a feltételei. A természetes személy vádlottak a jogi személy alkalmazottaiként jártak el, a jogtalan előny kérése és megszerzése a jogi személy tevékenységi körében történt, a cselekmény a jogi személy javára előny szerzését eredményezte, illetve célozta, melynek mértékénél a tényállásban meghatározott 1.820.000 forintos összeg volt az irányadó, bár kétségtelen, hogy az ügyészi fellebbezés hivatkozott arra, hogy ez nagyobb mérvű kellett, hogy legyen, ugyanakkor maga a vád sem jelölt meg további konkrét előnyt, ezért a pénzbírság mértékének a meghatározásakor is ez volt a kiindulási alap.

[37] A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az intézkedés alkalmazásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta, tekintettel volt a

cselekmény elkövetése óta bekövetkezett jelentős időmúlásra, mely a jogi személynek nem volt felróható, arra a tényre, hogy a gazdasági társasággal szemben korábban büntetőjogi intézkedésre nem került sor, ezen túlmenően pedig az is rögzíthető, hogy azóta sem merült fel újabb eljárás megindulására vonatkozó adat vele szemben, mely azt mutatja, hogy a Kft. jogszabályba nem ütköző gazdasági tevékenységet folytat, a jelen ügyben feltárt magatartás egyedi esetnek tekinthető.

[38] Mindezen körülményeket együttértékelve a tényállásban megállapított, ténylegesen megszerzett jogtalan előny mértékével, a kiszabott pénzbírság súlyosítására a másodfokú bíróság nem látott alapot.

[39] Nem osztotta az ítéltábla ugyanakkor a védői érvelést sem a szankció alkalmazásának méltányosságból történő elengedése vonatkozásában, mert egy ilyen, gazdasági körökben jó hírnévnek örvendő, nemzetgazdasági, de világviszonylatban is jelentős szerepet betöltő gazdasági társasággal szemben alapvető elvárás az, hogy jogtiszt környezetben tevékenykedjen, ezért ha e követelménynek nem felel meg, még ha jelzésértékűen is, de szükséges vele szemben szankció alkalmazása még egy ilyen egyedi esetben is, mely büntető anyagi jellegű intézkedés kiszabását a védő által hivatkozott esetleges büntetőeljárási hiányosságok felvetése nem befolyásolhatta, mindamelllett, hogy az is kétségtelen, hogy a büntetőeljárás lefolytatása a megismételt eljárás keretében a Kúria határozatának ismeretében törvényes volt. A büntetőeljárás elhúzódásának értékelése pedig a gazdasági társaság javára szólóan a fentebb írtak szerint megtörtént.

[40] Mindezek alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által kiszabott pénzbírság olyan mértékű, mely az elkövetett cselekmény súlyához igazodik, az a gazdálkodó szervezet működését nem lehetetleníti el, ugyanakkor közvetíti számára a tevékenységével kapcsolatos elvárásra vonatkozó üzenetet is, és egyben alkalmas arra is, hogy a további jogsértések elkövetését megakadályozza.

[41] Az ítéltábla a fenti indokokra figyelemmel – a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen eljárva – a Be. 605. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

[42] A másodfokú bíróság végzése elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2024. szeptember 25.

A Fővárosi Törvényszék 2024. március 12. napján kelt 4.B.191/2022/36. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.157/2024/8. számú végzésével 2024. szeptember 25. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. szeptember 25.

dr. Szalai Géza

a tanács elnöke